

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/163/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117214953
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117214953.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobkyne T. Y., O.. XX.XX.XXXX, V. X. XX, XXX XX P., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 356 Eur, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 04. 10. 2017, sp. zn. 32Csp/25/2017-44 takto jednodhlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok.
- II. Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol, cit.:
„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 356 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku“.
2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.
3. V odôvodnení uviedol, že návrhom došlým súdu dňa 09. 06. 2017 žalobkyňa požadovala na žalovanom zaplataenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 356 Eur.
4. Pri svojom rozhodovaní sa súd prvej inštancie oboznámil s rozsudkom Okresného súdu Prešov, č. k. 17C/96/2016-44 zo dňa 13. 06. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/162/2016 zo dňa 08. 11. 2016, kde bolo žalovanému uložené vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 356 Eur a zároveň určil, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere uvedená vo všeobecných podmienkach úveru v bode 11, o tej časti poplatku, ktoré zodpovedajú 2/3 zahŕňajúceho náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojené je neprijateľná. Zároveň súd pri rozhodovaní o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia zistil, že žalovaný napriek vyhláseniu zmluvnej podmienky za neprijateľnú, túto naďalej používa.
5. V danom prípade súd prvej inštancie vychádzal z odôvodnení vyššie uvedených rozhodnutí, ktoré konštatovali porušenie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Nebola dôvodná námietka žalovaného v tom zmysle, že v žalobe absentuje uvedenie akého porušenia sa mal žalovaný vo vzťahu k

žalobkyni dopustiť, keďže žalobkyňa poukázala na rozsudky súdov, kde porušenie konkrétnych právnych predpisov konštatované bolo.

6. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného týkajúceho sa duplicity primeraného finančného zadosťučinenia, bezdôvodného obohatenia súd uviedol, že s uvedeným názorom žalovaného sa nestotožňuje, pretože ak by bolo priznanie primeraného finančného zadosťučinenia popri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia obohatenie vylúčené znamenalo by to, že nečestný dodávateľ by naďalej mohli zneužívať svoje dominantné postavenie s úmyslom získať majetkový prospech bez toho, aby boli odradení akoukoľvek sankciou za porušenie spotrebiteľského práva.

7. Prvoinštančný súd ďalej uviedol, že pokiaľ sa jedná o námietku žalovaného ohľadom toho, že žalobkyni nevznikla žiadna ujma, poukázal na to, že postačuje, ak spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom.

8. Pokiaľ ide o výšku priznaného primeraného finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie vychádzal zo sumy, o ktorú sa chcel žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť. Uvedené považoval súd prvej inštancie za logické a spravodlivé vzhľadom ku skutkovým a právnym okolnostiam prípadu.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odvolaní poukázal na to, že s predmetnou výškou poplatku súhlasila aj žalobkyňa a voči jeho výške nič nenamietala. Žalobca počas zmluvného vzťahu okrem predmetného úveru vrátil žalobcovi aj v zmluve o úvere dohodnutý príslušný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 356 Eur. Následne vyššie uvedeným rozhodnutím bol žalovaný povinný predmetný poplatok žalobcovi vydať ako bezdôvodné obohatenie. Vzhľadom na uvedené nastal stav, kedy sa žalovanému vrátil iba poskytnutý úver bez akéhokoľvek poplatku alebo úroku za jeho poskytnutie. Poukázal na korektné správanie sa žalovaného voči žalobkyni, pretože ju nijako neuviedol do omylu. Namietal priznanie finančného zadosťučinenia, pretože žalobkyňa vo svojom návrhu neuviedla na základe porušenia akého práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi si voči žalovanému uplatňuje nárok na primerané finančné zadosťučinenie, žalobkyňa vo svojom návrhu nešpecifikovala, aká ujma jej mala byť ako spotrebiteľke spôsobená a nijako nepreukázala, žeby v návrhu nešpecifikované porušenie práva alebo povinnosti zo strany žalovaného bolo spôsobilé privodiť jej ako spotrebiteľke ujmu. Ďalej žalobkyňa neuviedla, na základe čoho určila výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia na sumu 300 Eur (poznámka odvolacieho súdu, primerané finančné zadosťučinenie bolo v žalobe vyčíslené a uplatňované vo výške 356 Eur) s tým, že žalovaný je toho názoru, že žalobkyni nebola spôsobená žiadna nemajetková ujma.

11. K odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa nevyjadрила.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 379 a nasl. CSP) a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny.

13. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní, vec správne právne posúdil a presvedčivo reagoval so zohľadnením okolností prípadu na procesné prostriedky strán sporu. Podľa názoru odvolacieho súdu nezostali nezodpovedané žiadne relevantné otázky strán sporu.

14. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

15. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného

zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

16. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

17. A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

18. Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pritom nevyplýva, aby predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie malo byť podanie žaloby na súde. Spotrebiteľ sa totiž ochrany svojho práva môže domáhať na súde nielen podaním žaloby, ale tiež formou obrany proti uplatnenému nároku. Rovnako takáto ochrana spotrebiteľovi môže byť poskytnutá i orgánom rozhodujúcim o nárokoch so spotrebiteľskej zmluvy. Aj vtedy, ak je ochrana poskytnutá spotrebiteľovi bez návrhu zo strany orgánu rozhodujúceho o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy a určité plnenie požadované žalobou nie je priznané, zamietnutie žaloby ohľadne tohto plnenia nie je možné z procesnej stránky hodnotiť inak ako úspech spotrebiteľa a nie úspech orgánu rozhodujúceho o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý postavenie strany sporu nemá.

19. Žalobkyňa bola v konaní sp. zn. 17C/96/2016 aktívna, hájila svoje práva a požadoval vydanie bezdôvodného obohatenia s tým, že v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/160/2016-76 bolo určené, že predmetná zmluvná podmienka v zmluve o úvere je neprijateľnou.

20. Vzhľadom na právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 17C/96/2016-44 zo dňa 13. 06. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/162/2016-73 zo dňa 08. 11. 2016 všetky námietky uvedené zo strany žalovaného v odvolaní sú neopodstatnené.

21. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na všeobecnom súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a požadovaná výška primeraného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu a súčasne zodpovedá svojmu účelu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi a odradenie dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

22. Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľne trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP po priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie vo výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne

trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).